አልትራ ሶኒክ (ድምፀ ሞገድ) የበረር ማጥፊያ በገበያ ላይ

ከመላ አፍሪካ በመጀመሪያ ገዜ ስገሬችን የገባ፣ ከኤሚካል ነፃ የሆነና

በድምፅ ብቻ

በረርን ማጥፋት የሚችል መሣሪያ

መሣሪያውን የምትፈልጉ ድርጅቶችም ሆነ ግለሰቦች

☎ 167673

ደውሰው ይጠይቁ

ከአቶ ነገደ ጎበዜ ጋር ቃለ ምልልስ ……ገፅ 3

ቃለ ምልልስ ከአቶ ገሞራው ካሣ ጋር ……ገፅ 4

አምባሳደር የሱፍ ያሲን ……ገፅ 5

ኢትዮጵ

ኢትዮጵ 7ኛ ዓመት | ቁጥር 295 | ግንቦት 22/1993 ዓ.ም | ዋጋ 1.25

የኢትዮጵያ ጎማ ቁጠባ

ጋ/የተወሰነ የግል ማህበር

ስልቡ ልዩ

ስከባድና ቀላል መኪና ሞተሮች

በትዕዛዝ ማናቸውንም ጎማ (ረበር) ነክ የሆኑ መለዋወጫዎችን በተሻለ ዋጋ በፍጥነትና በጥራት ሰርተን እናስረክባለን፡፡

የሞተር፣ የካምብዮ፣ የጋቢና ስፖርታዎች፣ቶርክሮድ፣ኮሎሚዛን፣ፓራኩ ,ልቦ ሲሎች፣ ካፒሊንጐች፣ ጋስኬቶች

ለፍጥነትና ለጥራት ለመለዋወጫ እቃዎች ጐማ ቁጠባ ምርጫችሁ ይሁን!

☎ 51 51 63 ☎ 51 28 53 ☎ 51 64 31

FAX - 512800

አድራሻ፡- ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ፊት ለፊት

የስታር ቢዝነስ ግሩፕና የጣይቱ ሆቴል ስልክ ተቋርጧል

ስዩ አብርሃ ከወንድሞቻቸው ጋር ታሰሩ

➔ ስታር ቢዝነስ ግሩፕ የፃድቃን ባለቤት አሉበት

ዜናውን በገፅ 4 ይመልከቱ

የፍትሕ ሚኒስትሩ የአንድ ወር እስራት ተፈረደባቸው

አባይ፣ ታደሰ፣ ሳሞራ፣ ስዩ፣ ጀማል (ዛሬ የት የት ነው ያሉት?)

እነ ፕሮፌሰር መስፍን ሁለት ክስ ተመሠረተባቸው

በቢተው በሳይ ምትክ ተክለወይኒ አሰፋ ደወዳደራሉ

አባተ ኪሾ ስብሰባ እንዳይጠሩ ተከለከሉ

"እጅ የሰጠው" የተማሪዎቹ አስተባባሪ ከሀገር ወጣ

እስካሁን 3 የሕወሐት ጄኔራሎች ተባርረዋል

ገፅ 4

ስዩም መስፍንና ስብሐት ነጋ የአቶ ስዬን ስልጣን ተካፈሉ

ከግንቦት 14/93 ጀምሮ ስዩ በስዩም ተተክተዋል

«ይህ ሰበብ ነው፣ በመኢሶን እምነት የስልጣን ክፍተት የለም»

ዶ/ር ነገደ ጎበዜ

ገፅ 3

ዜናዎቹን በገፅ 6 ይመልከቱ

ስዩ አብርሃ

ቢተው በሳይ

አሰፋ አብርሃ

«የኢትዮጵያዊያን ዲሞክሬሲያዊ ሲግ የሚባል ሕቡዕ ፓርቲ ስር ተደራጅተዋል»

«ተማሪዎችን ለሁከት ቀስቅሰዋል»

የዐቃቤ ሕግ ክስ

የክስ ቻርጁን ይመልከቱ

የእነ ፕ/ር መስፍንን ጉዳይ ሲያዩ የነበሩ ዳኞች እነማን ናቸው?

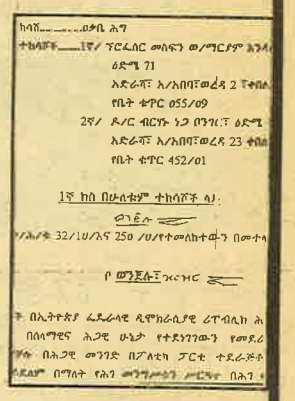

ከሳሽ……ዐቃቤ ሕግ

ተከሳሾች……1ኛ/ ፕሮፌሰር መስፍን ወ/ማርያም እንዳ

ዕድሜ 71

አድራሻ፡ አ/አበባ፣ወረዳ 2 የቀበሌ

የቤት ቁጥር 055/09

2ኛ/ ዶ/ር ብርሃኑ ነጋ በንብረ፣ ዕድሜ

አድራሻ፡ አ/አበባ፣ወረዳ 23 ቀበሌ

የቤት ቁጥር 452/01

1ኛ ከስ በሁለቱም ተከሳሾች ላይ.

ቃጠፈሉ

 የ/ሕ/ቁ 32/1ሀ/ስና 250 /1ሀ/የተመለከተውን በመተላ

የ ወንጀሉ ገፊ ገፅ

ት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕ

በሰላማዊና ሕጋዊ ሁኔታ የተደነገገውን የመደራ

ሉ በሕጋዊ መንገድ በፖለቲካ ፓርቲ ተደራጅቶ

ይደለም በማለት የሕገ መንግሥቱን ሥርዓተ በሕገ

በነፕ/ር መስፍን ጉዳይ አቃቤ ሕጎች አልተስማሙም

ገፅ 6

ክፍት ደብዳቤ

የመኢሶንና የኢተፓድህ ሲቀ መንበር ከሆኑት ዶ/ር ነገደ ጎበዜ ጋር በ«ኢትዮጵ» መፅሔት በሚያዝያ ፡ና በግንቦት ወር 1993 ቃለ-ምልልስ ማድረጋችን ይታወሳል፡፡ በተለይ ከትናንት-በስቲያ ታትሞ በወጣው መፅሄት ላይ የቀረበው ቃለ መጠይቅ በሕወሓት ውስጥ በተፈጠረው ቀውስና በተማሪዎቹ ጥያቄ ላይ ስለሚያተኩር ወቅታዊነቱን ለመጠበቅ ሲባል፤ በዶ/ር ነገደ ፈቃድ ይኸው ቃለ ምልልስ በጋዜጣው ላይ እንዲቀጥል ተደርጓል፡፡ ከትናንት በስቲያ በወጣው መፅሄት ላይ በመላ አገሪቱ የተስፋፋውን የተማሪዎች ጥያቄ በተመለከተ ለቀረበላቸው ጥያቄ የሰጡትን ምላሽ ያቀረብን ሲሆን፤ በተማሪዎቹ ላይ የተወሰደውን የኃይል ርምጃ በተመለከተና በሌሎች ነጥቦች ላይ የሚሰጡትን ምላሽ በዚህ እትም ይዘን ቀርበናል፡፡ በአመፅ ውስጥ የሚፈጠረውን ክፍተት ማን ይሞላዋል? የአገዛዙ የመጨረሻ አማራጮች ምንድን ናቸው? ለሚሉት ጥያቄዎችም ዶ/ር ነገደ የሰጡት ምላሽ እንደሚከተለው ተስተናግዷል፡፡

ኢትዮጵ፡- ይህ የተወሰደው የኃይል እርምጃ ሰቶገረ መፍ ትሄ ይሆናል ብለው ያስባሉ? በዚህ ዙሪያ በአጠቃላይ የሚሰ ጡን ስለተያየት ካለ?

ዶ/ር ነገደ፡- ጠቃሚ መፍትሔ አይሆንም፡፡ ለኛ ብቻ ሳይሆን ለወያኔዎችም፡፡ ተቃዋሚን እናጥፋ ብለው የተያያዙት ሂደት የአጥፍቶ ጠፊ ሂደት ነው፡፡ በወያኔዎች በራሳቸው ውስጥ ያለው ክፍፍ ልና በአዲስ አበባም ሆነ በሌሎች ከተሞች ከተገ ቢና ሰላማዊ የዲሞክራሲ ጥያቄ ጋር እየተጎዳኘ የሚከሰተው ቁጣና ተስፋ መቁረጥ የሚወልደው ግብታዊ ፍንዳታ የሚያሳየን ነገር ቢኖር አገራችን በማንኛውም ሰዓት ከቁጥጥር ውጭ ሆኖ ሊፈነዳ የሚችል እሳተ-ገሞራ ላይ መሆኗን ነው፡፡ የፖለ ቲካ፣ የኢኮኖሚና የማሕበራዊ ችግሮች ተደራርበ ው በሚጨፍሩባት አገራችን የሚቀሰቀሱ ግጭ ቶች ሥነ-ሥርዓት ባለው፣ በተደራጀና ዲሞክራ ሲያዊ በሆነ ዘዴ ሊስተናገዱ በማይችሉበት ሁኔታ ሰሞኑን ያየነው ፍንዳታ የመጀመሪያው እንጂ የመጨረሻው አይደለም፡፡ ነገ ማንኛውም ክፍል ተነስቶ በሰላማዊ ዘዴ ብልጫን አሳያለሁ ብሎ ቢነሳ በወያኔዎች ኃላፊነትም አርቆ አስተዋይነ ትም በሌለው አፋኝ ፖሊስ ምክንያት አደራጅና ሰብሳቢ አቅጣጫና ተስፋ ሰጭ ያጣው ሌላው ክፍል (እነሱ ቦዘኔ ብለው የሚጠሩት) ጭምር የግድ በኃይል፣ በአመፅና በቁጣ ከዚህ ትግል ይደ ባለቃል፡፡ ሥራ አጡ ወጣት፣ ከሥራ የተባረረው ወዛደር፣ በደመወዝ ማነስ ኑሮ ጠርዝ ላይ ተንጠ ልጥሎ ያለው ሌላው ሠራተኛ፣ በአድልዎ ፖሊ ሲና ሙሰኝነት ያከሰሩት ነጋዴ፣ ንክኪ... ርዝ ራዥ... የተቃዋሚ ደጋፊ እየተባለ ነፍስ አድን የዕርዳታ እህል የሚነፈገው ወይም በነዚሁ ምክን ያቶች ማሳውን እየተቀማ፣ በራውን እየሸጠ ወደ ከተማ የሚሰደደው ድሃ ገበሬ... ይኸ ሁሉ ተራ በተራም በአነድነትም እየተነሳ የአልሞት ባይ ተጋዳይ ትግሉን ይቀጥላል፡፡

በተቃዋሚዎች በኩል ያለው አንድና አንድ ብቻ መፍትሔ ሁሉን አቀፍ ጉባኤ ጠርቶ ነገሩን መልክ ማስያዝ፣ ሙጭውን ትግል ሥነሥርአት ማስያዝ ነው የሚል ነው፡፡ ሁሉም ይቺን አንድ መፈክር ይዞ በፖለቲካውም ሆነ በዲፕሎማሲው መስክ ለምንና እንዴት መዋደቅ እንዳለበት ዝቅ ብዬ እመጠበታለሁ፡፡ እዚህ ላይ ግን ባሳለፍነው ሳምንት የአውሮጳ ፓርላማ በዚሁ በዲፕሎማ ሲው መስክ የኢትዮጵያ መንግስት የ1991 ዓ.ም የፓሪሱን የብሔራዊ ውይይት ጥሪ ተቀብሎ ተገ ባራዊ ካላደረገ የአገሪቱ ችግር እየተባባሰ ይሄዳል ከሚል ስጋት ተነስቶ የአውሮጳ ሕብረት ይህንን ጥሪ እንዲደገፍ የጠየቀበት ውሳኔ ለዚህ ዓላማ እንደ ትልቅ ድል የሚቆጠር በመሆኑ... ሌሎችም በዚሁ አገር አድን ጉባኤ ጉዳይ የድጋፍ አቋም እንዲይዙና የዲፕሎማቲክ ትግሉን እንዲያፋ ፍሙ ጥሪ አደርጋለሁ፡፡

ከዚህ አሁን ካለውና በመጭው ጊዜ የግድ እየ ተባባሰ ከሚሄደው የፖለቲካ ሁኔታ አንጻር የወያ ኔዎች አመራር ሁለት ምርጫ ብቻ ነው ያለው፡፡ አንደኛው የአጥፍቶ ጠፊ ፖለቲካ ሁለተኛው ለእ ነሱም፣ ለእኛም ለሃገራችንም የሚበጅ የብሔራዊ ውይይት ፖለቲካ፡፡

አጥፍቶ ጠፊ የምለው ፖለቲካ የተቃውሞ ምክንያቶች ብሕብረተሰባቸን ውስጥ አንዳሉ ሆነው፣ እንዲያውም እየተበራከቱ ሕዝቡን ለግብ ታዊ ትንንቅ እየጋበዙት ባሉበት ሁኔታ ተቃዋሚ ድርጅቶችን ትግል ቀሰቀሳችሁ በሚል ሠበብ የማ ደኑን ፖለቲካ ነው፡፡ ለነገሩ ዛሬ የኢትዮጵያ ሕዝብ ትግሉን የሚያቀነባብርለት ኃይል አጣ እንጂ ለተግል ቀስቃሽ አያስፈልገውም፡፡ ይህንን የምለው ከሕዝባችን ብሶት ብቻ ተነስቼ አይደ ለም፡፡ ወያኔ/ኢሕአዴግን የመሰለ ቀስቀሽ አለ ለማ ለት ነው፡፡ በዚች አገር የሚፈጸመው ግፍ ዕዋው ሞልቶ መፍሰስ ከጀመረ ቆይቷል፡፡ ባለፈው ወር ጎዳና ተዳዳሪ ልጆች ላይ የተፈጸመውን ግፍ ኢሰ መዋ አውጥቶ ሳነብ የፈሰሰው ሳይታፈስ የድሃ እንባ በአናት በአናቱ እየፈሰሰ መሆኑ ተሰምቶኝ በጣም አዘንኩ፡፡ ከተማዋን ለማጽዳት ጎዳና ተዳ ዳሪ ልጆችን እያፈሱ ከከተማ ውጭ የተራበ ጅብ እንዲበላቸው መጣል ጀምረዋል አሉ፡፡ ከነዚህ ውስጥ አቅም ያላቸው የአስራ ሶስት እና አስራ አራት አመት ልጆች ተመልሰው አዲስ አበባ ገብ ተዋል፡፡ የቀሩት ማለትም እድሜና አቅም ያልፈቀ ደላቸው ደግሞ መንገድ ላይ ቀርተዋል ተባለ፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ይቺም የዕለት ጉርስ ተብላ ለራሳቸውና ለቤተሰባቸው የእለት ጉርስ ለማግ ኘት ጋዜጣ በመሸጥ የተሰማሩ ልጆችን ባለፈው ሰሞን ምን እንዳደረጉ እናውቃለን፡፡ የትግሉ ዋና ቀስቃሾች እነሱው ወያኔዎች ናቸው የምለው በዚህ መልክ... በማጣትና በድህነት ባሕር በመስ መጥ ላይ ባለች አገራችን «ድሃ አንይ፤ ዓይናችንን ያመናል» የሚል ፖለቲካ ይዘው ሕዝብን መድረሻ እያሳጡ በአልሞት ባይ ተጋዳይነት እንዲነሳ ስለ ሚገፋፉት ነው፡፡

የሆነ ሆኖ ይህ የአጥፍቶ ጠፊ ስትራቴጂያቸው በተቃዋሚ ኃይሎች ላይ ሽብር በመፍጠር ይህ የማይቆመው ትግል አመራር፣ ቅንብርና አቅጣጫ አልባ እንዲሆንና ነገሮች ከቁጥጥር ውጭ እንዲ ሆኑ፣ ከቁጥጥር ውጭ ሲሆኑ ደግሞ የቀሩትን ተቃዋሚዎች እያሳደዱና እያፈኑ የመቀጠል ስት ራቴጂ ነው፡፡ ዛሬ ኢዴፓ፣ መዐሕድና ኢሰመጉ፤ ነገ ደግሞ በደቡብ ኢትዮጵያ ራሳቸው በመፈጸም ላይ ላሉት ወንጀልና ግፍ ደሕዴግን፤ ከነገ ወዲያ ኦብኮን፣ ነጻውን ፕሬስ፡፡ ባጭሩ ከነሱ ውጭ ትን ፍሽ የሚለውን ሁሉ የማኮላሸትና የማንበረክክ ፖለቲካ ነው፡፡ ወደለየለት ፋሽስታዊ ጭፍጨፋ ማምራት፡፡ በዚህ ሂደት ደግሞ ልክ በኮሎኔል መንግስቱ ዘመን እንዳየነው ወያኔ/ኢሕአዴግ ውስጥ አለ ወይም ነበር ይባልለት የነበረው ዲሞ ክራሲ ጨርሶ ደብዛው መጥፋት፡፡ በሽኩቻው በመ ጠላለፉ፣ በመወነጃጀሉ ትርምስ ውስጥ አሁን እንደተጀመረው የመጠፋፋት ሂደት፡፡ ዞሮ ዞሮ ደግሞ ወደአንድ ከሁሉም ጋር ከተጣላ፣ ሁሉም ተሸብሮ ከማታዘዘው የአንድ ግለሰብ ወይም ክሊክ ፈላጭ ቆራጭ አገዛዝ መንገዝ፡፡ ግን ይኸ መጨረ ሻው ጥፋት ነው፡፡ ሠራዊቱና ፖሊሱ ዘለዓለሙን ራሱን ሕብረተሰብ ውስጥ ከሚካሄደው ክስተት ለይቶ፣ ዘላለሙን በወንድሙ፣ በእህቱ፣ በልጁ ላይ ተኩስ ቢሉት መተኮሱን አይቀጥልም፡፡ ይሕ በየትም የታየ ክስተት ነው፡፡ በሙሉም ባይሆን ከፊሉ ያስባል፡፡ ይህንን ሂደት ደግሞ ራሱ ብርክ እየያዘው የሚሄደው መንግስት እያባባሰው ይሄ ዳል፡፡ ባለፈው ሰሞን ፖሊስ ዶኒሽርስቲው ውስጥ መኝታ ቤት ገብቶ በተማሪዎች ላይ በተኮሰበት ወቅት የትምህርት ሚኒስትሯ «ድርጊቱ ሕገ-ወጥ ነው፣ በጉዳዩ የመንግስት እጅ የለበትም» የሚል መግለጫ ሰጥተዋል፡፡ መከዳዳትና መወነጃጀል ተጀምሯል ማለት ነው፡፡ አንዱ የመንግስት ክንፍ ሌላው ከሚሰራው የለሁበትም እያለ እያፈነገጠ መሸሽ እየተጀመረ ነው ማለት ነው፡፡ ሠራዊቱና አዛገሮች ደግሞ እንዲህ ሊከዱንና ሊያጋፍጡን ከሆነ ከሕዝብ እንጣላለን የሚለው መደምደሚያ ላይ መደረሱ አይቀርም፡፡ በዚህ ላይ የጭፍጨ ፋው መጀመር የከፋና አስከፊ ደረጃ ሲደርስ ባዕ ዳን አሳዳሪዎቻቸውም ያፍሩባቸዋል፡፡ «ከእንግ ዲህ እነዚህ አይረቡንም»፡ የሚል ድምዳሜ ላይ ይደርሳሉ፡፡ አጥፍቶ ጠፊ ስትራቴጂ የምለው ይህ ንን ነው፡፡

ኢትዮጵ፡- በአገዛዙ መስመር መቀጠል ከፈለጉ ሲባ ምን ልማራጭ ሊኖራቸው ይችላል?

ዶ/ር ነገደ፡- አገዛዛቸው እንዲቀጥል ከፈለጉ ሥይቀጥል የሚችልበትንም ሁኔታ መቀበል እና ማዘጋጀት ይኖርባቸዋል፡፡ ይህ ፓሮዶክስ ሊመስል ይችላል፡፡ ግን ሰላም ከፈለግህ ለጦርነት ተዘጋጅ እንደሚለው አባባል ነው፡፡ ጤናማውም ሂደት ይኸው ነው፡፡ በስልጣን ላይቀጥሉ የሚችሉበትን መድረክ ከአሁኑ ማዘጋጀት አለባቸው ስል ዛሬ በተቃዋሚነት ሊቀጥሉ የሚችሉበትን ሕብረተሰ ብና መድረክ ማዘጋጀት አለባቸው ማለቴ ነው፡፡ ዛሬ ከተቃዋሚዎች ጋር ለተቃዋሚዎችም ቦታ የሚሰጥ ስርአት ለመገንባት አብረው መስራት አለባቸው ማለት ነው፡፡ ብሔራዊ እርቅ፣ ብሔ ራዊ ውይይት የሚባለው አንድ ትርጉሙ ይኸ ነው፡፡

የዚህ አባባል ትርጉም ዛሬ ከመቼውም ይበልጥ ሊገባቸው የሚችሉት የነ አቶ ስዩ ቡድን ደጋፊ ዎች ናቸው፡፡ አሁን ስለሕግ የበላይነት መጣስ፣ በቴሌቪዥን ሃሳብን ለሕዝብ የመግለጽ መብ ታቸው ስለመጣሱ፣ ባጭሩ ለአስር አመት ያህል የገነቡት ሥርአት ለተቃዋሚዎች ቦታ እንደ ሌለው እየተገነዘቡ ነው፡፡ ይህንን ዓይነት ስርዓት ቀደም ሲል አለማዘጋጀታቸው ይፀፅታቸው አይፀ ፅታቸው እሱ ሌላ ነገር ነው፡፡

እንዲህ አይነቱን በጣም ጤናማና ሎጂካል የሆነ አካሔድ ሕወሐት አመራር ላይ ያሉ ጥቂት ግለሰቦችና ተባባሪዎቻቸው ላይስማሙበት ይች ላሉ፡፡ በነገራችን ላይ በሕወሐት ውስጥ የአንጃ ዎች ግጭት ከተከሰተ ወዲህ ብዙ ሰው ልብ ይበ ለው አይበለው አላውቅም እንጂ እኔ በጣም የገረ መኝ ነገር አለ፡፡ እነዚህ ሰዎች በትግራይ ሕዝብ ስም ሲያወናብዱና ሲነግዱ ቢቆዩም አሁን እንደም ናየው አገር በማተራመስ ላይ ያሉት ጥቂት ቤተሰ ቦች ሆነው ነው ያገኘናቸው፡፡ በመካሔድ ላይ ያለው መሸጋሸግም ሆነ ሹም ሽር በጥቂት ቤተሰ ቦች እና ዘመድ አዝማዶች መሀል ነው፡፡ አቶ አገሌ የነ አቶ መለስ አንጃ ተቃዋሚ የሆኑት የነ አቶ እንትና ወንድም ስለሆኑ ከስራቸው ተባረሩ፤ ወ/ሮ እገሌ በባላቸው ወንድም በኩል የአቶ መለስ አንጃ ደጋፊ በመሆናቸው ለዚህ ኃላፊነት በቁ፤ አቶ እንትና ደግሞ በሚስታቸው የወንድም ልጅ በኩል በፀረ-መለስነት ተጠርጥረው ከስራቸው ተነሱ፤ እገሌ በአማታቸው በኩል ተጠርጥረው እንዲህ ሆኑ... ወዘተ፡፡ እናንተ ጋዜጠኞች በዚህ በኩል ትንሽ ጥናት አድርጋችሁ የሚገዙንን ሰዎች ቤተሰብ ለትግራይ ሕዝብም ለመላው ኢት ዮጵያ ሕዝብም በደንብ አድርጋችሁ ማብራራት ይጠበቅባችኋል፡፡

ለማንኛውም እነዚህ ጥቂቶች ይህንን ጤናማ ሂደት ከመቀበል ይልቅ፣ ከስልጣን ከወረድን «ከሞተች ሚስቴ ምን አለች አማቴ» በሚለው ስልት ተቃዋሚ ሆነው ከሚኖሩበት አገር ይልቅ ከወዲሁ ቅያሬ አገር ማመቻቸቱን ይመርጣሉ፡፡ አንዳንዶቹ ከወዲሁ ልጆቻቸውን አውሮጳና አሜ ሪካ ሰደዋል፡፡ በነዚሁ አገሮች ቤት ንብረት ሳይመ ሰርቱም አይቀሩ፡፡ ወፋፍራም የባንክ አካውንት እንዳላቸውም ጨርሶ መጠርጠር አይቻልም፡፡ የስዱ ገበያ ግርግር ዋና ተጠቃሚዎች እነሱው ናቸውና፡፡ ስለዚህ ነገር እየተባላሽ ከሄደ ተራው የሕወሐትም ሆነ የኢሕአዴግ አባል ቢታመም ከሚጠይቀው፣ ሲሞት ከሚቀብረው፣ የትም ሊሄድ ከማይችለው ሕዝብ ጋር እንዲባላ ትተ ውት በአውሮፕላን ተሳፍረው ይሄዳሉ፡፡

ከነዚህ ጥቂት ዘመድ አዝማዶች ውጭ ያለው አባል ለዚህ ነው ዛሬ መንቃት ያለበትና «ለማን ብዬ?» የሚለውን ጥያቄ ጠይቆ፣ በሃገራችን ታሪክ በፖለቲካ ትግል ግዚያዊ ሽንፈት የደረሰባ ቸው ኃይሎች እንደገና የሕዝብ አመኔታ አግኝ ተው ኃላፊነት ለመውሰድ እስኪበቁ ድረስ በተቃ ዋሚነት ተከብረው በሰላም መኖርና መታገል የሚችሉበት፣ ባጭሩ ለተቃዋሚዎች ቦታ የሚ ሰጥ ሥርዓት ለመመስረት መታገል ያለበት፡፡ ገባ ቢትን ያየ በእሳት አይጫወትም እንደተባለው ኢሠፓን ያዩ የሕወሐትና ኢሕአዴግ አባላት በራ ሳቸው፣ በልጆቻቸው ከዚያም አልፎ በሃገራቸው አድል መጫወት የለባቸውም፡፡ እነዚህ ምንም ቅያሬ አገር የላቸውም፡፡

ድርጅታቸው በምርጫ ተሸንፎ ከስልጣን ቢወ ርድ ምርጫ አሸንፎ ወደስልጣን ሊመለስ የሚች ልበትን ሁኔታ ዛሬ ማመቻቸት አለባቸው፡፡ በበ ኩሉ ሕወሐት ባለው መዋቅር፣ ባለው የትግል ልምድ፣ ባለው የማቴሪያልና የፋይናንስ አቅም ዛሬ ከማንም ተቃዋሚ ድርጅት ይበልጥ ክብደት አለው ብቻ ሳይሆን በውስጡ ዲሞክራሲያዊ ሆኖ በሃገሪቱ ዲሞክራሲ እንዲሰፍን ቢሰራ፣ ከመሰል ድርጅቶች ጋር ገጥሞ በኢትዮጵያ ፖለቲካ መድ ረክ ላይ ለረዥም ጊዜ ከፍተኛ ሚና እንደያዘ ይቀ ጥላል የሚል እምነት (ወደ ገፅ 7 ዞራል)

ሌዋ
የባሕል ዘዘድኃኒት ቅመማና ሕክምና አገልግሎት
LEWI HERBAL MEDICAL SERVICE
የምስራች በተለያዩ በሽታዎች ለምትሰቃዩ ሁሉ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የመድኃኒት ዓይነቶች በትምህርት አደር ሰዎችና ከጥንት ከቆዩ ከብራና መጻሕፍት ከዕብራይስጥ፣ ከአረብ፣ ከግዕዝ፣ ከበረሃና ከገዳማት ካሉ መነኮሳትና ሊቃውንት እንዲሁም ከአያት ቅድም አያት ያገኘናቸውና የወረስናቸው መሆናቸውን እንገልጻለን፡፡ ባለን ልምድ በልዩ ልዩ ቦታዎች በተናጠል ስንሰራ ቆይተን፣ አሁን በአንድ ላይ ተሰባስበን በሽተኞችን ማስተናገድ ጀምረናል፡፡
የምንሰጣቸው ሕክምናዎች
ለማንኛውም የካንሰር አይነት ለጨጓራ አስክ አልሰር፣ ለጨብጥ ለተለያዩ የአባላዘር በሽታዎች፣ ለማሕፀን ፈሳሽና ጠረን መቀየር፣ የወር አበባ እየተዛባ ለማያስችግራቸው (አልቶም ለማላቸው)፣ ለራሕ (ሮማቲዝም)፣ ለጉበት፣ ለልብ ድካም፣ ለኩላሊት ጠጠርና ኢንፌክሽን፣ ለዕጢ፣ ለኪንታሮት የውጭም የውስጥም፣ ለማገባ አጠታላይ፣ ለአልማዝ ባለጭራ፣ ለቆፈ፣ ለማንኛውም ቁስል፣ ለደም ግፊት፣ ለደም ማነስ ማስተካከል፣ ለስኳር፣ ለአማባ፣ ለጃርድያ፣ እይት ለሚያዝና ለፈዘዘ፣ ለቶንሲል፣ ለማንኛውም የጥርስ በሽታ፣ ለሚጥል በሽታ (ኤፒሊፕስ)፣ ለቁርጠት፣ ለመጋኛ፣ ለደረት አስም፣ ብሮንካይት፣ ለብርድ፣ ለወባ፣ ለወፍ በሽታ፣ እግር ለሚያሳብጥ (ዝሆኔ)፣ እንቅርት፣ ለማንኛውም ቁርጥማት፣ አልጋ ላይ የቆዳ በሽታ፣ የፀጉር መርገፍ፣ ፎሮፎር፣ ቋቁቻ፣ ኃይሉ ለደከመ፣ ለራስ ምታት፣ ለነርቭ፣ ለጥፍረ-ሙጥምጥ፣ እንጥትን የሚያጣምም (ድራፍት)፣ ሌሊት ለሚባንን፣ የሆድ መንፋት፣ ጭንቁር፣ ለጭርት፣ ፊት ለሚያበላሽ ማድያት፣...ወዘተ...
አድራሻ፡-
መሿለኪያ አራተኛ ክፍለ ጦር ፊት ለፊት ወረዳ 18 ቀ.ቁ 06
የቤት ቁ.035 ከብሔራዊ ት/ቤት ጀርባ ሐዲድ ገበያ አጠገብ
ስልክ 15 46 04 አ.አበባ

ያስተውሉ

«ዝምታው ገደል ነው የከተተን»

በአሚሪካ የትግራይ ተወላጆች

«የትግራይ ተወላጆች አስም አቀፍ ሕብረት ለፍትሕ በሚል መሰባሰብ የጀመሩት የሕወሐት አመራር መካከል በተፈጠረ መከፋፈል ምክንያት በ10 (አስራ) አንጋፋ የሕወሐተ መሪዎች በነበሩ ሰዎች ላይ ፍትሃዊ ያልሆነ አርምጃ ተደናግጠው፣ ሰግተውና ተቆርቁረው አንደሆነ በስብሰባው ተጠቅሷል፡፡

«ከሁለት ወራት በፊት ስመጀመሪያ ጊዜ የተካሄደው መንግስታዊ ስልጣኑን ተጠቅሞ የበላይነቱን የያዘው አካል በአሁኑ ወቅት የተወገዱትን አባላት መብት አንዲያከብር ስመጠየቅ አንደነበር ስብሰባውን ይመሩ የነበሩት የኮሚቴው ሊቀመንበር አቶ ሙዝዘ መረሣ ገልፀዋል፡፡

ስብሰባው የተካሄደው በትግርኛ ነው

«ዛሬ በተቀዳሚነት ልንስው የምንፈልገው ነገር በቀደም ያሳለፍናቸውን ውሣኔዎች ማስትም ዕርቅ ስመፍጠር የታገዱት ወደቦታቸው አንዲመለሱ የተፈጠረውን ችግር ማጥበቡ አንጂ ማስፋቱ ተገቢ አንደ ማይሆን በመጥቀስ፣ አንደዱርዩ አብረው አንዲሰሩ የሚጠይቀው ውሣኔያችን ወደሚመለከታቸው አካላት ቢሳከም ሁኔታው ተባባሰ አንጂ የተገኘ ምላሽ የለም፡፡ ሰዎች ወደቦታቸው አለመመለስ ብቻ ሣይሆን ሙሉ በሙሉ ከነበሩባቸው ቦታዎች አንዲነሱ ሕዝብ በውዴታም ሆነ በግዴታ ፈርም አየተባለ አርምጃውን ሕጋዊ መልክ ለማስያዝ አየተሞከረ ነው፡፡ በዚህ መልክ ከአናም ሆነ ከሌሎች የቀረቡት ጥያቄዎች ተደማጥነት አላገኙም፡፡ ስለሆነም እኛ መልስ ባለማግኘታችን ተስፋ ቆርጠን ዝም አንላለን? ምን ማድረግ አለብን? የሚለውን አንመለከታለን፡፡

አቶ ሙዘይ የትግራይ ተወላጆች አለም አቀፍ ሕብረት ስለፍትሕ ምን አይነት ይዘት አንዳለው ሲያስረዱ፡-

«ግልፅ አንዲሆን የምንፈልገው ነገር ካለ እኛ የፖለቲካ ድርጅት አንዳልሆነ የመሆን ፍላጉትም አንደ ሌለን ነው» ብለዋል፡፡ አቶ ሙዘይ መንግስትን የመገልበጥ ፍላጉትም፣ አቅምም የለንም ብለዋል፡፡ የዚህ ማሕበር አላማና ፍላጉት ምን አንደሆነም አብራርተዋል፡፡

«አስካሁን ባለው ጊዜ የሚደረገው ነገር ጥሩም ሆነ መጥፎ አንዲህ ብንል ይህ ይሆናል በማለት ድምፃችንን ሳናሰማ ቆይተናል፡፡ ዝምታው ግን አናንም ሆነ ሕዝባችንን አንዲሁም ሥልጣን ላይ ያሉትን ሰዎች አልጠቀመም፡፡ ሁላችንንም ገደል ውስጥ ነው የከተተን፤ ስለሆነም ያስፈው አልፏል ልንመልሰው አንችልም፡፡ ከአሁን ወዲያ ግን ድምፃችንን ከማሠማት ወደኋላ አንልም፤ ተቃውሞ በሚያስፈልግበት ጊዜ ተቃውሞአችንን፣ ድጋፍ በሚያስፈልግበት ጊዜ ደግሞ የድጋፍ ድምፅ እናሰማለን፡፡ ያስውም ሆነ ወደፊትም የሚመጣው መንግስት ሕግና ስርአትን መከተል ይኖርበታል፡፡ በአሁኑ ወቅት የሕግ ነው ወይንስ የሰዎች የበላይነት የሰፈነው? የሚለው ጉዳይ ግሪ የሚያጋባ ሆኗል፡፡ አንዳንዴ ሰዎች ከሕግ በላይ የሆኑበት ሁኔታ ነው የሚታየው፤ ይህ ታዲያ ተገቢ አይደለም ነው የምንለው፤ እኛም ይህን ሁኔታ ለመታገል የምንችለው የመናገር መብታችንን በመጠቀም ነው፡፡ የዚህ ማሕበር መሠረታዊ አላማ ቅንና ተገቢ በሆነ መንገድ ስህተቶች የሚታረሙበትና ሕግ የሚከበርበትን መንገድ መፈለግ ነው፡፡ ቤቱ አንዲረዳ የምንፈልገው ይህንኑ ነው...»

በአጥር አነጋገር የትግራይ ተወላጆች በአሁኑ ወቅት የተሰባሰቡት ፍትህን ለማስከበርና ከሕዝቡ ጋር ያላቸውን የአንድነት ስሜት ለመግለፅ አንደሆነ በማሕበሩ የተመረጠው ኮሚቴ አባል አቶ ሙሉጌታ አረጋዊ ገልፀዋል፡፡ሕወሐት በስልጣን ላይ አንዲቆይ አፈልጋለሁ ያሉት አቶ ሙሉጌታ በስልጣን መቆየት የሚገባው ግን የሕዝብን ጥቅም ሲጠብቅ ብቻ ነው፡፡ አቶ ሙሉጌታ ቀጥለውም ሕወሐት ዲሞክራሲያዊ አለመሆኑን ራሱ መስከሯል ብለዋል፡፡

«አነዚያ ተባረሩ የተባሉት 12 ሰዎች ምን አሉ? አነዚያስ የተቀሩት 16 ወይንም 18 የአመራር አባላት ዲሞክራሲያዊ አይደላችሁም አሏቸው፡፡ አሁን በስልጣን ላይ ያሉት ደግሞ የተባረሩትን ዲሞክራሲያዊ አይደላችሁም አሏቸው፡፡ አሁን ታዲያ ሰላሳዎቹም ዲሞክራሲያዊ አይደሉም ማለት ነው፡፡ እና ማሣረጊያው ምን ይሆናል? ድርጅቱ በራሱ ምስክርነት ዲሞክራሲያዊ ነው ለማለት አስቸጋሪ የሚሆነበት ደረጃ ተደርሷል ማለት ነው፡፡ አቶ ሙሉጌታ አያይዘውም «እኛ በሁለቱም ወገናች ያሉው ልዩነት የቢተሰብ ፀብ ነው ብለን ለማመን ነው የምንፈልገው» ብለዋል፡፡ እኛ ለተባረሩት ወገናች የተቆረቆርነው ግን አነዚያ 18 ወይም 20ዎቹ አስርቶችን አየጉዱ ነው? ንየተጫኗቸው ነው? አያየሉባቸው ነው? በሚል ነው፡፡ ይህ ሂደትም መቆም አለበት ነው የምንለው በማለት አስገንዝበዋል፡፡

ይህ የአብዛኛው አማኒት መሆኑ የተስተዋለ ቢሆንም፤ በለሜን አሜሪካ የሕወሐት ተወካይ የሆኑት አቶ ሙሉጌታ በርሄና አቶ አረጋዊ መሸሻ የተወገዱት ሰዎች ተጠይቀው መመለስ ይገባቸዋል ከማለት አልተቆጠቡም፡፡ ይቅርታ መጠየቅ የድርድቱ ባሕል ስለሆነ ወደ ድርድቱ ተመልሰው ችግሩ በድርድቱ ባሕል መሠረት ይፈታ የሚል ሃሳብ አቅርበዋል፡፡ ስብሰባውን ረግጠው መውጣት አልነበረባቸውም ይላሉ፡- ከፊላ ደልፊያ የመጡት አቶ አረጋዊ መሸሻ፡- «1600 ካድሬዎች ባሉበት «በተሰዉት ስም» እያሉ እየተማፀኗቸው የተሰባሰቡት በአላማቸው የተሳሳቱ አንኳን ቢሆኑ ከስብሰባው መውጣት አልነበረባቸውም፤ ስህተትም ካለ ስህተቱን አንዲያርሙ ቁጥ ማለት ነበረባቸው፤ ይሰሚቸው ነበር፤ አላማቸውንም በተናገሩ ነበር፡፡ የትግራይ መሪዎች የነበሩ አነሱ አይደሉም አንዴ? ሕጉን ያወጡት አነሱ አይደሉም አንዴ? አነሱም አኮ በዛው ሕግ መፈረድ አለባቸው፡፡

አንድ ሴላ ተናጋሪ በበኩላቸው «ሰዎቹ ከስብሰባ የወጡት መቀጠል የማይችሉበት ሁኔታ የተፈጠረ መስሉ ስስታያቸው በመሆኑ ከስብሰባ የመውጣት መብታቸውን ነው የተጠቀሙት አንጂ የበደሉት የለም» በማለት ይቅርታ የሚጠይቁበት ሁኔታ አንደሌለ አመልክተዋል፡፡

ባስፈው ቅዳሜ የተካሄደው የትግራይ ተወላጆች ስብሰባ ለ4 ሰአታት ያህል ከቆየ በኋላ ውሣኔዎችን አሣልፏል፡፡ የተላለፉት ውሣኔዎች ምን ምን አነደሆኑ የትግራይ ተወላጆች አለም አቀፍ ሕብረት ስራ አስኪያጅ ከሚቴ አባል የሆኑት አቶ ሙሉጌታ አረጋዊ ሲናገሩ፡-

«1ኛ/ የኛ ተስፋ የነበረው ነገርችን በመቻቻል፤ ሃሳፊነት ቢተመላበት ሁኔታ ችግርች ይፈታሉ የሚል እምነት ነበረን፡፡ ስዚያም ነበር የተሰባሰብነው፤ በአንፃሩ ግን የኢትዮጵያ መንግስት ወይንም አሁን በስልጣን ላይ ያለው የተቀሩት የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት የሚመሩት መንግስት የባሰ መቻቻልን የሚያደከም፤ ተቃውሞን የሚጨፈልቅ ሕገ ወጥና ጥላቻን የሚያሣይ አካሄድ በተግባር አያሣየ ነው፡፡ ስለሆነም ይህ አንዲቆም፤

«2ኛ/ በመግለጫችን የተካተተው አሁንም ከዚህ በፊት አንዳቀረብነው በኢትዮጵያና በኤርትራ መካከል የሚደረግ ማንኛውም አይነት ስምምነትም ሆነ ውይይት አሁን ያለው መንግስት የራሱን የውስጥ ችግር ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ አስካልፈታ ድረስ ኢትዮጵያን ወከሉ የኢትዮጵያን ጥቅም ያስከብራል የሚል ግምት ስለሌለን ይህ ውይይት በአስቸኳይ አንዲቆምና በተለይም የተባበሩት መንግስታት በዚህ ላይ ትኩረት ሰጥቶ የኢትዮጵያን ጥቅም አሳልፎ ይሰጣል ተብሎ በሚገመት ሃይል የሚደረግ ውይይት ለወደፊቱ ኢትዮጵያን ሊገዛ አንደማይችል አንዲታወቅ፤

3ኛ/ በአ/አ ዩኒቨርስቲ ተማሪዎች፤ በተለይም በፕ/ር መስፍን ወ/ማሪያምና በዶ/ር ብርሃኑ ነጋ ላይ የተወሰደው የማሠርና የማፈን አርምጃ ራሱ ኢትዮጵያ ውስጥ የመናገርና ሃሳብን በነፃ የመግለፅ መብት በቀጥታ የሚፃረርና ተስፋ የሚያስቆርጥ ስለሆነ ይህ በሕጋዊና በዲሞክራሲያዊ መንገድ አንዲታይ፤

4ኛ/ ትግራይ ውስጥ ያሉ ስ10 አመታት የፍ/ቤት ደጃፍ አንኳን አይተው የማያውቁ ቁጥር ስፍር የሌላቸው አስረኞች በሃገሪቱ ሕግ መሠረት ፍትሕ የሚያገኙበት መንገድ አንዲፈጠግ፤

5ኛ/ የምንተማመንባቸው የሕወሃት ታጋዮች ያለው ችግር በዲሞክራሲያዊ መንገድ አንዲፈታ የራሳቸውን አስተዋፅኦ አንዲያደርጉ አንጠይቃለን፡፡ የሕወሃት ካድሬዎች በአሁኑ ወቅት አንዱን ወገን ብቻ ደግፈው ሌላውን ወገን ማዳከምና ማጥላላት ከቆሙበት አላማና ከሃገሪቱ ሕጉች አንፃር ሲታይ ግምት ውስጥ የሚያስገባቸው በመሆኑ የሚወስዱት አርምጃ ከሚዛናዊነት አንፃር አንዲሆን አናሣስባለን፡፡

በመጨረሻም የሃገሪቱ ጠ/ሚ/ር የሃገሪቱን ሉአላዊነትና ደሕንነት አንዲሁም ሠላምን መጠበቅ የማይችሉ ከሆነ የትግራይ ሕዝብ በአሳቸው ላይ ያለው አምነት አየተሟጠጠ አንደሆነ አንዲገለጽ የስብሰባው ተሳታፊዎች መስማማታቸውን አቶ ሙሉጌታ አውስተዋል፡፡

ብአጠቃላይ በስብሰባው የተነሱ ሌሎች ነጥቦች ችግሩ የትግራይ ብቻ ሣይሆን የመላው ኢትዮጵያ በመሆኑ ብሔራዊ ዕርቅ መደረግ አለበት፤ ኢሕአፓ፤ ኦነግ፤ ደርግ ሳንባባል በአዲስ አመለካከት አዲስ መንግስት የሚመሰረትበት መንገድ አንከፈት፡፡ ሕወሓትን ይጥሉ የሚል አቋም የለንም፤ ጥያቄው ግን ሕወሐት በአሁኑ ጊዜ የሚያገለግለው ጠ/ሚ/ሩን ነው? ወይስ ሕዝቡን የሚል አንደሆነ በስብሰባው ተገልጿል፡፡

ባስፈው ቅዳሜ የተካሄደው የትግራይ ተወላጆች ስብሰባ የተለያየ አመለካከት ያላቸውን የሕወሐት ተቃዋሚዎችን ጥምር ያሣተፈ፤ ብስስት የተንፀባረቀበት፤ ሰዎች በውስጣቸው ሲብሰለሰል የቆየውን ሁሉ የተነፈሱበት ስብሰባ ነበር፡፡ የትግራይ ተወላጆች አለም አቀፍ ሕብረት ለፍትሕ የተባለው ስብሰባ አቅሙ ከሚፈቅደው መሠረት ለትግራይም ሆነ ለመላው አለም ሊሰማ የሚችል በትግርኛ የሚተላለፍ የሬዲዮ ስርጭት የመከፈት ዕቅድ አንዳለው የማሕበሩ ሊቀመንበር አቶ ሙዘይ መረሣ ሣይገልፁ አላለፉም፡፡

ቪ.ኦ.ኤ 18/09/93

«ሕወሐት...

አለን፡፡ እንዲህ አይነት ሂደት ተራ የሕልመኛና የየዋህ «ምክር» አይደለም፡፡ የሕዝብ ትግልና ተቃውሞ እየበዛባቸው ሲሄድ ለተቃዋሚዎችም ቦታ የሚሰጥ ሥርዓት አመቻችተው ራሳቸው እንዲዘጋጅ ባደረጉት ምርጫ ተሸንፈው ከሥልጣን የወረዱ፣ ከዚያ በአመቻቹት ሥርዓት መዋቅራቸውን፣ ማቴሪያልና የፋይናንስ አቅማቸውን እንደ ያዙ በተቃዋሚነት ቀጥለው አስካሁን ተከብረው የሚታገሉ ኃይሎች በአፍሪካ ብዙ ናቸው፡፡ ቤኒንና ማዳጋስካር ደግሞ ጭራሹን በምርጫ ተባረው የነበሩት ኬሬኩ እና ራትሲራካ በቀጣዩ ምርጫ ተመርጠው እንደገና ስልጣን ይዘዋል፡፡ የሕወሐትና ኢሕአዴግ አባላት ለጥቂቶች ብለው ራሳቸውን ከሚሰዉ በብሄራዊ ጉባኤ አማካኝነት እንዲህ ዓይነቱን ሥርዓት የምንመሰርትበትን ዘዴ ከኛ ጋር ሆነው ማመቻቸት አለባቸው የምለው ከዚህ ተነስቼ ነው፡፡

ኢትስቋ፡- ቀደም ሲል ስገዛዙ ሁከት ስማሬጮች ስሱተ ብለው፣ «የስጥፍች መጥፋት ስተሬቴጂ» የሚሉትን ስብሬር ተዋል፤ ሲላው ስማሬጭስ ምንድን ነው?

ዶ/ር ነገደ፡- ሌላው አማራጭ ምናልባት አመራር ላይ ያሉት ግለሰቦች ባይዋጥላቸውም ከፍ ብዬ እንዳብራራሁት የሕወሐትና ኢሕአዴግ አባላት፣ የሠራዊቱና የፖሊሱ አባላት መከተል የሚኖርባቸው «ራስንም አትርፎ አገርን ማትረፍ» ብለን ልንጠራው የምንችለው የብሔራዊ እርቅና ውይይት ጎዳና ወይም አማራጭ ነው፡፡ ሁሉን አቀፍ ማለትም ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶችን፣ ሕወሐትንና ኢሕአዴግን፣ የሲቪክ ማሕበረሰቡን ተወካዮች፣ ምናልባትም በተለያዩ የሃገሪቱ ክፍሎች የሚወከሉ የሃገር ሽማግሌዎችን ያካተተ አገር አቀፍ ጉባኤ ማካሄድ ነው፡፡

በዚህ ጉባኤ አማካኝነት ለተቃዋሚዎች ቦታ ወደሚሰጥ ሕብረተሰብ የምንሸጋገርበትን ሁኔታ አብረን እናመቻቻለን፡፡ ስብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ስለሚለቀቁበትና ስለሚረጋገጡበት ሁኔታ፣ በሃገር ውስጥ በመዋደቅ ያሉ የፖለቲካም ሆነ የሙያና ሌሎች ድርጅቶችና ስብስቦች ያለአንዳች ተጽዕኖ ስለሚንቀሳቀሱበት ሁኔታ፣ በስደት ያሉ ድርጅቶች በሙሉ በሃገራቸው ምድር እንደ ልብ የመንቀሳቀስ መብታቸው ስለሚረጋገጥበት ዘዴ፣ ሃገሪቱ በፕሬስ ነጻነት ጉዳይ አሳፋሪ ክብረ ወሰን ከያዘችበት ሁኔታ ወጥታ ነጻው ፕሬስ የሚያብበበትን ሁኔታ ብቻ ሳይሆን በሕዝብ ሃብት የሚንቀሳቀሱ መገናኛ ብዙሃን ለሁሉም በእኩል ክፍት ስለሚሆኑበት ሁኔታ፣ የፖለቲካ እስረኞች በአስቸኳይ የሚፈቱበትንና ለወደፊቱም ቢሆን በፖለቲካ እምነቱና ትግሉ የተነሳ አንድ ዜጋ እንኳን በጠራራ ጸሃይ በጥይት መደብደብ ይቅርና አንዲት ሰዓትም ብትሆን ፖሊስ ጣቢያ የማያሳል ፍበት ሁኔታ ማመቻቸት ይኖርብል፡፡

ይህ ጉባኤ ደግሞ በእነዚህ ጉዳዮች ላይ በዚህ መልክ የሚያስገመግሙ ውሳኔዎች አላልፎ የሚበተን ጉባኤ አይሆንም፡፡ እነዚህን ውሳኔዎች ካረቀቅንና ከተስማማንባቸው በኋላ ለአገዛዙ «በል እንግዲህ አስካሁን የተፈጸመው ስህተት ይበቃል፤ ከእንግዲህ በዚህ መመሪያ መሰረት መሥራት ነው» ብሎ ነገሩን በአደራ ለእነሱ ማስተላለፍ አይቻልም፡፡ ነጻ ምርጫ ተካሂዶ የሕብረተሰባችን ከፀረ-ዲሞክራሲ ወደ ዲሞክራሲያዊ ስርአት መሸጋገር በአስተማማኝ ሁኔታ እስከተረጋገጠ ድረስ እነዚህን የአገር አቀፍ ጉባኤውን ውሳኔዎች በተግባር ላይ የሚያውል አንድ የዲሞክራሲ ሂደት አካል ማቋቋም ያስፈልጋል፡፡

የኢተ/ድህ የፓሪስ የዲሞክራሲ ሂደትና የነጻ ምርጫ ትልም የሚለው ሰነድ ብዙ ሰው ስለነጻ ምርጫ ብቻ የሚያወራ ሰነድ ይመስለዋል፡፡ የሚያቀርባቸው የመፍትሔ ሃሳቦች ኢተ/ድህ ሲጀምር የመጀመሪያው ነጥብ የሚያወራው አንድ የዲሞክራታይዜሽን አካል ስለማቋቋም ነው፡፡ የዚህ አካል ተግባራት ምን እንደሚሆን በዚያው ሰነድ ውስጥ አልፎ አልፎ ተጠቅሷል፡፡ «እንዴትና ከማን ተውጣጥቶ ይቋቋም?» ለሚለው ጥያቄ «ወይ ከተቃዋሚ ፓርቲዎችና በስልጣን ላይ ካለው ፓርቲ አባላት ተውጣጥቶ ወይም ከሁለቱም ወገናች ገለልተኛ ሆነው ሲሰሩ ይችላሉ፣ እናምናናቸዋለን ብለው ከሚጠቁሟቸው የሚውጣጣ ሲሆን ይችላል» ይላል፡፡ እርግጥ በዚህ ሰነድ ላይ የዓለም አቀፉ ኮሙኒቲ ተወካዮችም ይኖሩበታል የሚል ነገር አለ፡፡ ዛሬ በዚህ ጉዳይ በመኢሶን ውስጥ ይህንን ጉባኤም ሆነ ይቋቋም የምንለውን አካል ይዘት፣ አሰራርና ተግባር፣ የዕድሜ ዘመን ወዘተ ውይይት እያካሄድን ነው፡፡ በብዙ ጓዶች በኩል በዚህ አካል ውስጥ የባዕዳን መገኘት አከራካሪ ሆኗል፡፡ መጀመሪያ የፐሪንሲፕል ጥያቄ ነው፡፡ ወሳኙ የኛ መስማማትና መተማመን ጉዳይ ነው፡፡ ካልተስማማንና ካልተማመንን ባዕዳን ምንም የሚጨምሩት ነገር አይኖርም፡፡ ከተስማማንና ከተማመንን ደግሞ ባዕዳኑ ላያስፈልጉ ይችላሉ፡፡ ምርጫ እየተባለ የሚካሄደውን የወያኔ ሂደትና የባዕዳንን ሚናም አይተነዋል፡፡ ነጻ ምርጫ ሲባል ምርጫ ሲኖር መሆኑ እየታወቀ ወያኔ ብቻውን የተወዳደረበት ምርጫ ላይ በታዛቢነት ሲገኙ ምንም ትርጉም አልነበረውም፡፡ በዚህ ወያኔ ብቻውን ባዘጋጀው ምርጫም አድልዎ ይኑር አይኑር እናጣራ ወይም fair ነበር አልነበረም ብለን እናጣራ ሊሉም አይችሉም ነበር፡፡ ወያኔ በወያኔ ላይ unfair የሚሆንበት ምንም ምክንያት አልነበረምና፡፡ የሆነ ሆኖ እንታዘባለን ብለው መጥተው እኛ ታዝበናቸው ከተመለሱ ወዲህ በዚህ አካል ውስጥ የባዕዳን መወከል አለመወከል ጉዳይ ቢያንስ በመኢሶን ውስጥ አነጋጋሪ ሆኗል፡፡

ለማንኛውም ይህ የዲሞክራታይዜሽን አካል መቋቋም ጉዳይ በኛ በኩል ወሳኝ ነው እንላለን፡፡ ተግባራቱን በተመለከተ እዛው ኢተ/ድህ ሰነድ ውስጥ አልፎ አልፎ ተጠቅሷል፡፡ በአጠቃላይ የድርጅቶችን የመንቀሳቀስ መብት፣ የመገናኛ ብዙሃንና የፕሬስ ነፃነትን መሰረታዊ የሆኑ ስብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን መረጋገጥ ጉዳይ የሚከታተልና የሚቆጣጠር፣ በነዚህ ጥያቄዎች ላይ በሽግግሩ ወቅት ከመንግስትም ሆነ ከተቃዋሚ ድርጅቶች ነጻ ብቻ ሳይሆን ከነሱ በላይ ተደማጭነት ያለው አካል መሆን ይገባዋል፡፡ በዚህ ጉዳይ በመኢሶን ውስጥ የሚካሄደው ውይይት እንደተጠና ቀቀ ዝርዝር ሃሳባችንን ለኢተ/ድህ አባል ድርጅቶች፣ ከዚያም ለሕብረተሰቡ እናቀርባለን፡፡ ለአሁኑ ግን ማለት የሚቻለው በሃገራችን ሰላም፣ ዲሞክራሲና የተረጋጋ ሽግግር ከተባለ አገር አቀፍ ኮንፈረንስ ማካሄድና ከዚህ ኮንፈረንስም የሆነ የዲሞክራታይዜሽን አካል አፍልቆ ከመራመድ ሌላ ምንም አማራጭ ያለ አይመስለንም፡፡

በነዚህ በሁለቱ ማለትም ከፍ ብዬ በጠቀስኩት የወያኔ/ኢሕአዴግ የአጥፍቶ መጥፋት ፖለቲካና ለሁላችንም ያዋጣል ከምለው የእነዚህ ድርጅቶች መሪዎችም ይሁኑ አባላት ይከተሉ ብለን በምንመክረው «ራስን አትርፎ አገርን የማትረፍ ፖለቲካ» መሃከል ሌላ ሶስተኛ መንገድ የለም፡፡ እስካሁን ባስለመዱን የወስላታና የብልጣ ብልጥት ዲሞክራሲ አሰራር የማይሆን ተሃድሶ ክፈት ማለት በእኛ እምነት የትም አያደርስም፡፡ የመደራጀት መብት ሲባል በተጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ከነሱ የወገነ ብቻ እንደልቡ የሚደራጅበት፣ የመናገር መብት ሲባል ከነሱ የተለየ እምብዛም የሚለው ነገር ለሌለው ዜጋ ወይም ኃይል ብቻ የሚታወቅበት፣ ብሄራዊ እርቅ ሲባል በቅጡ ካልተኳረፉት ጋር እንታረቃለን እያሉ የሚግደረደሩበት፣ ባጭሩ በሃቅ ለተቃዋሚነት የማይዘጋጁበት «ክፈት» ማለት ጨርሶ የሚያዋጣ አይደለም፡፡ አሁን እንደ ዚህ አፍነው ይዘውት እየገነፈለ እየወጣ ባለበት ሁኔታ ወደላይ ከፍ ብዬ እንዳልኩት ይበልጥ አፍነን እንይዛለን ብለው ለለየለትና ከማንኛችንም ቁጥጥር ስር ለማሆን ፍንዳታ መዘጋጀት ወይ ደግሞ ሙሉ በሙሉ ከፍተው ትግሉና ሽግግሩ መልክ የሚይዝበትን አገር አቀፍ ጉባኤና የጋራ የሆነ ዲሞክራታይዜሽን አካል ማቋቋም ነው፡፡ ሰሞኑን ከዚህም ከዚያም ተሃድሶ የሚል ነገር ይሰማል፡፡ ነገሮችን ትንሽ ገርበብ አድርገው ከፍቶ ቀስ በቀስ የቀረውን ለማሟላት መሞከር መሆኑ ነው፡፡ ይህ አካሄድ አሁን አገራችን ባለችበት ሁኔታ ከአንድ ገደል ጫፍ ወደሌላ ገደል ጫፍ እያረፉ ለማዝለል የመሞከርን ያህል አደገኛ ነው፡፡

ኢትስቋ፡- በዚህ ሁሉ መካከል አሁን በተከሰተው ትግልና መስዋዕትነት መንስዔ የሆነው የተማሪውና የወጣቱ ንቅናቄ እንዴት ይቀጥል ይላሉ?

ዶ/ር ነገደ፡- ተማሪውና ወጣቶች ይዘው የተነሱት ትክክለኛና ዲሞክራሲያዊ ጥያቄ ነው፡፡ ፈሪ በገዛ ጠቡ ገላጋይ ይሆናል እንዳይሆን አቀመ፣ ረጋ በሉ፣ ቀስ እያላችሁ ወዘተ አንልም፡፡ በሃገራችንም በዓለምም በመካሄድ ላይ ያለው ልክ አይደለም፡፡ ብታምው እውነት አላችሁ፣ ቀጥሉ ነው የምንለው፡፡ ገና ለገና ከዚህ ተገቢ ትግል አንዳንዴም ራሱ ወያኔ ሆን ብሎ የሚያስማራው በዘኔ እየተቀላቀለ ነገሮች ከቁጥጥር ውጭ ይሆናሉ በሚለው ክርክር ጨርሶ ማወናበድ አያስፈልግም፡፡ የወያኔ መሪዎች ትግሉን አቅጣጫ ለማሳት ወይም ለማቀዝቀዝ የሚጠቀሙበት ስልት ተማሪው የሚያቀርባቸውን ጥያቄዎች ተገቢ አይደሉም በማለት ፊት ለፊት በመጋፈጥ አይደለም፡፡ በዚህ ንቅናቄ ሳቢያ ከቁጥጥር ውጭ የሆነ ሁኔታ ተፈጠረ የሚል ወሮመድ በመዘርጋት ነው፡፡ ወያኔዎች እዚህ ራሳቸው ወጥመድ ውስጥ እንዳገቡ የኛ መፈክር፣ የኛ የትግል ጥሪ አንድ ብቻ ነው፡፡ ተማሪውና ወጣቱ ትግሉ ሥነሥርዓት በያዘ መልክ እንዲካሄድ፣ የሃገሪቱ ሁኔታ ወደለየለት አናርኪ እንዳይሄድ ለተማሪውም ለወጣቱም የመደራጀት መብቱ መረጋገጥ አለበት፡፡ ከዚህ አንጻር ሲታይ የተማሪዎቹን ትግል በተመለከተ መኢሶን ከአንድ ወር በፊት በቀስተደመና ሬዲዮ ያስተላለፈውን መልእክት እንደገና መድገም እወዳለሁ፡፡ እንደኛ በአሁኑ ወቅት የዩኒቨርስቲ ተማሪዎች ንቅናቄ ብሄርና ክልል ሳይል በአንድነትና በሕብረት ከዳር እስከዳር እየተካሄደ ነው፡፡ ወያኔና ተሰጣፊዎቹ ባመጡት የከፋፍለህ ግዛ ፖሊሲ እንዳይከፋፍሉትና እንዳየዳክሙት የዩኒቨርስቲ ተማሪዎች አንድ የኢትዮጵያ ዩኒቨርስቲ ተማሪዎች ማሕበር ለማቋቋም መታገል አለባቸው፡፡ እንዲህ አይነቱ ማሕበር በፊውዳሉ ጊዜ እንኳን ነበር፡፡ ይሽንን ካቋቋሙ በኋላ ወያኔ እውቅና ይስጠው አይስጠው ሌላ ጥያቄ ነው፡፡ እውቅና ቢሰጠው መልካም፡፡ እውቅና ከነፈገው ደግሞ በተማሪው የተመረጡ መሪዎች ይህንን መብት ለማረጋገጥ በሥነ-ሥርአት የተደራጀ ትግል ሊያካሂዱ ይችላሉ፡፡ ሁለተኛ፡- የሁለተኛ ደረጃ ተማሪዎችም በበኩላቸው ትግሉ መልክ እንዲይዝ የቅድሚያ ቅድሚያ መስጠት ያለባቸው ጠንካራ የሆኑ ማሕበራት በያሉበት ማቋቋምና በዲሞክራሲያዊ ዘዴ የተመረጡት አካላት እውቅና አግኝተው እንዲንቀሳቀሱ መታገል አለባቸው፡፡ ሶስተኛ፡- ተማሪዎቹ በዚህች ዐረ-ዲሞክራሲ በነገሰባት አገር በዩኒቨርስቲው ወይም በትምህርት ቤቶች አጥር ግቢ ውስጥ ብቻ ተወስኖ የሚቀር ዲሞክራሲ የትም እንደማያደርስ ራሳቸው የተገነዘቡት ይመስለኛል፡፡ (ወደ ገፅ 4 ዞሯል)

ስዩ አብርሃ ከነወንድሞቻቸው ታሰሩ

ከስታር ቢዝነስ ግሩፕ፣ ከሞኢንኮ፣ የንግድ ባንክና የሌሎች ድርጅት ባለቤቶችና የሥራ ኃላፊዎች ከትናንት ጀምሮ በቁጥጥር ስር መዋላቸውን ፖሊስ ትናንት ማምሻውን ገልጿል። የጠቅላይ ሚኒስትሩ ዕ/ቤትም በጉዳዩ ላይ መግለጫ በማውጣት፣ ሙስና የስርዓቱ አደጋ ስለሆነ ፖሊስ እርምጃ እንዲወስድ ማዘዙን አስታውቋል። ፖሊስ በገለፀው መሠረት የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት የነበሩት ስዩ አብርሃና ቢተው በላይን ጨምሮ በርካታ ባለስልጣናትና የድርጅት ባለንብረቶች ታስረዋል። በፖሊስ መግለጫ መሠረት በቁጥጥር ስር የዋሉት ግለሰቦች በሚኒስትር ማዕረግ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ቢሮ የክልሎች ዘርፍ ሃላፊ የሆኑት ቢተው በላይ፣ በሚኒስትር ማዕረግ የመንግስት ልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪ ባለስልጣን ስራ አስኪያጅ አሰፋ አብርሃ (የስዩ ወንድም)፣ አቶ አሰፋ አብርሃና አቶ ቢተው በላይ በፕራይቬታይዜሽን ኤጀንሲ ውስጥ ባላቸው ስልጣን በፈፀሙት የሙስና ወንጀል መጠርጠራቸው ተመልክቷል። የባንክን የብድር ፖሊሲና አሰራር በመጣስ አለአግባብ ከፍተኛ መጠን ያለው ገንዘብ ለልዩ ልዩ ድርጅቶችና ግለሰቦች ብድር በመስጠት፣ የመንግስት ገንዘብ ሳይሰበሰብ በየሜዳው ባክኖ እንዲቀር አድርገዋል በሚል ከኢትዮጵያ ንግድ ባንክ የተያዙት አቶ ኃይሉ ለገሰ፣ አቶ ሙሉጌታ ገ/መድህንና ሌሎች የንግድ ባንክ የስራ ኃላፊዎች መሆናቸው ተጠቅሷል።

በስኳር ፋብሪካዎችና የኢትዮጵያ ስኳር ድርጅቶች ድጋፍ ሰጪ ማዕከል የስራ ኃላፊዎች ውስጥ ደግሞ አቶ በለጠ አለማየሁ፣ አቶ ብርሃኑ፣ እና አቶ ሶፊያ አብራሂም እንዲሁም ሌሎችም በፖሊስ ተይዘዋል። ከባለስልጣኖችና ከመንግስት የስራ ኃላፊዎች ጋር በመመሳጠር ሕገ-ወጥ ጥቅም በማግኘት ስራ ላይ በስፋት ሲንቀሳቀሱ ነበሩ የተባሉት ነጋዴዎች መካከል ደግሞ ከስታር ቢዝነስ ግሩፕ ባለቤቶች አቶ ምንውየለት አጥናፉ፣ አቶ አበባው ደስታ፣ አቶ ወርቁ መራ፣ አቶ አበባው በላይ፣ አቶ አስናቀ ጀምበሬና ሌሎችም መታሰራቸው ተመልክቷል። የስዩ ቤተሰቦች ንብረት ከሆነው የግል ኩባንያ ደግሞ አቶ ምህረተአብ አብርሃ፣ ፍስሃ አብርሃ፣ ወ/ሮ አጀብነሽ ሳምሶን እንዲሁም ቤተሰቦቻቸውን የግል ጥቅም እንዲያገኙ ስልጣናቸውን በመጠቀም ሁኔታዎችን በማመቻቸት ደግሞ ስዩ አብርሃ መታሰራቸው ተገልጿል። ስዩ አብርሃ ከመንግስታዊ ስልጣን ከተወገዱ ከስድስት ዓመት በላይ እንደሆናቸው ይታወቃል። አቶ ስዩ በመንግስታዊ ስልጣናቸው ተጠቅመው ለቤተሰቦቻቸው የተለየ ጥቅም እንዲያገኙ ሁኔታዎችን እንዳመቻቹ ፖሊስ መግለፁ አንድም እኚ ስዩ በመንግስት መዋቅር ውስጥ ጣልቃ የመግባት ስልጣን ነበራቸው አሊያም ከስድስት ዓመታት በፊት ለቤተሰቦቻቸው ያደረጉት አስተዋፅኦ እዚህ ላይ ተመዞ መምጣቱ ከቀውሱ ጋር የተያያዘ እና የማጥቂያ ስልት ሣይሆን እንዳልቀረ ታዛቢዎች ይናገራሉ።

ከጊጋር ትሬዲንግ ደግሞ ባለቤትዋ ወ/ሮ የሻረገ ዘውዴ፣ ከአምቼ ኩባንያ ባለቤቱ ሚ/ር ጌራርድ ማይክል ማይምራንና ሌሎችም በሙስና የሚጠረጠሩ ነጋዴዎች ታስረው ምርመራው እየተካሄደ መሆኑን ፖሊስ ገልጿል። አቶ አሰፋ አብርሃና አቶ ቢተው በላይን ጨምሮ ቁጥራቸው ከአምስት የሚበልጡ ሰዎች ትላንት 4 ሰዓት ላይ ፌዴራል ማዕከላዊ ምርመራ መግባታቸውን ማረጋገጥ የተቻለ ሲሆን፣ ሌሎችም በተመሳሳይ እዚያው እንደታሰሩ ታውቋል። ስታር ቢዝነስ ግሩፕ የሌተናል ጀኔራል ፃድቃን ባለቤትና ወንድሞች ያሉበት ድርጅት በመሆኑ ሌ/ጀ/ል ፃድቃንም የዚሁ ሰለባ ይሆናሉ የሚል ግምት አለ። ከዚህ የባለስልጣናትና የነጋዴዎች እስራት ጋር በተያያዘ የስታር ቢዝነስ ግሩፕና የጣይቱ ሆቴል የስልክ መስመሮች ከትናንት ጀምሮ መቋረጣቸውን ማወቅ ተችሏል። የጣይቱ ሆቴል በአነስተኛ ዋጋ ነው የተሸጠው በሚል ከፍተኛ ተቃውሞ ሲቀርብበት እንደነበር ሲታወስ፣ አስታር ቢዝነስ ግሩፕም በስኳር ጨረታ ውስጥ የተለየ አድሎ እንደሚደረግለት ሲነገር ቆይቷል። ይሁን እንጂ በሕወሓት ውስጥ ቀውስ ከመፈጠሩ በፊት ዛሬ እርምጃውን የወሰዱት ወገኖችም ጉዳዩን ትኩረት ነስተው፣ ይልቁንም የሚያጋልጡትን ወገኖች ሲተቹና ሲያሳድዱ መቆየታቸው ይታወቃል። አሁን የተወሰደው እርምጃ የዘገየ ቢሆንም ተገቢ እንደሆነ ብዙዎች ያምናሉ። ይሁንና መታሰርና መጠየቅ ያለባቸው ከታገዱት ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ጋር ዝምድናና ቅርበት ያላቸው ብቻ መሆን እንደሌለባቸው ታዛቢዎች ያስገነዝባሉ። አቶ መለስ ዜናዊ ወንድም አቶ ኒቶዲሞስ ዜናዊ እንዲሁም የአቶ ስዩም መስፍን ልጅ ከፍተኛ ሀብት እንዳላቸው በስፋት የተገለፀ ስለሆነ ምርመራው መመሪያውን ያወረዱት ሰዎች ሰፊር ድረስ መዝለቅ እንዳለበት የብዙዎች እምነት ሆኗል።

3 የሕወሓት ጄኔሬሎች ተሰናበቱ

የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኢታማዥር ሹም የሆ ኑት ሌተና ጀኔራል ፃድቃን ገ/ተንሳይና የአየር ኃይል ዋና አዛዥ የሆኑት ሜጀር ጀኔራል አበበ ተ/ሃይማኖት ባለፈው ቅዳሜ በጠ/ሚ/ር መለስ ዜናዊ ትዕዛዝ ከሥልጣን መወገዳቸው ሲታወስ፣ ሜጀር ጀኔራል ሳሞራ የኑስ ደግሞ የሌ/ጀኔራል ፃድቃን ገ/ተንሳይን ቦታ እንዲይዙ መደረጋቸው ይታወቃል። ከሽግግሩ ወቅት ጀምሮ የጦር ኃይ ሎች ጠቅላይ ኢታማዥር ሹም የነበ ሩት ፃድቃን ገ/ተንሳይ በሕወሓት ትግል ውስጥ በቀደምትነት ከሚጠቀሱት አንዱ ሲሆኑ፣ የሕወ ሓት አንደኛ ጉባኤ ሲካሄድ የሕወሓት ማዕከላዊ ኮሚቴ አባል በመሆን፣ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በአመራር ስፍራ ላይ መቆየታቸውን መረዳት ተችሏል። አቶ መለ ስም የሕወሓት ማዕከላዊ ኮሚቴ አባል የሆኑት በአንደኛው ጉባኤ ወቅት መሆኑንም መረጃዎች ይጠቁማሉ። ሌ/ጀኔራል ፃድቃን ገ/ተንሳይ የሕወ ሓትን ትግል የተቀላቀሉት ከአ/አበባ ዩኒቨርሲቲ ትምህርታቸውን በማቋረጥ እንደሆነም በተለያየ ወቅት ከሰጡት ቃለምልልስ መረዳት ተችሏል። በአንፃሩ አሁን የጠቅላይ ኢታማዥር ሹምነቱን ስፍራ ካለፈው ቅዳሜ ጀምሮ የተረከቡት የጥንቱ መሐመድ የኑስ የዛሬው ሜጀር ጀኔራል ሳሞራ የኑስ ሕወሓትን የተቀላቀሉት ጥቂት ዘግይተው ከመሆኑም በላይ በትምህርትም የ2ኛ ደረጃ ትምህርታቸውን እንዳላጠናቀቁም በተለየዩ ወቅ ቶች በተለይም ለእፎ ይታ መዕሐፍ ከሰጡት ቃለ ምልልስ ማስታወስ ተችሏል። ይሁን እንጂ እኚህ ሰው በሕወሓት ትግል ውስጥ በየአውደ ግንባሩ አስተዋፅኦ ካደረጉ ግለሰቦች ውስጥ የሚጠቀሱ መሆናቸው ሲነገር ቆይቷል። ሌላው ቅዳሜ ግን ቦት 18 ቀን 1993 ዓ/ም ከኃላፊነታቸው የታገዱት የአየር ኃይሉ ዋና አዛዥ ሜጀር ጀኔራል አበበ ተክለሃይማኖት መሆናቸው ይታወቃል። እኚህ ሰው በሕወሓት ውስጥ ቀደምት ከሆኑት ታጋሮች አንዱ ከመሆ ናቸውም በላይ፣ በትጥቅ ትግሉ ውስ ጥ ከፍተኛ አስተዋፅኦ ማድረጋቸው ይነገር ላቸዋል። ኢህአዴግ አ/አበባን ከተቆጣጠረበት ወቅ ት ጀምሮ የማዕከላዊና ሰሜን ዕዝ አዛዥ በመሆን ለጥቂት ግዜያት ካገለገሉ በኋላ፣ የአየር ኃይል አዛዥ ነቱን ተረክበዋል። እስካለፈው ቅዳሜ ድረስም ከ9 ዓመታት በላይ በዚሁ ኃላፊነት ላይ ቆይተዋል። ሜጀር ጀኔራል አበበ ተ/ሃማኖት እህ ታቸው ወ/ሮ ሐመልማል ተ/ሃይማኖት፣ ከታገ ዱት ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት አንዱ የሆኑት የአ ቶ አለምሰገድ ገ/አምላክ ባለቤት ናቸው። ከዚሁ ከጋብቻ ጋር በተያያዘ መተሳሰር ይሁን በሌላ ከቀ ውሱ ወዲህ ጀኔራል አበበ በአየር ኃይል ጠ/መም ሪያ ወሳኝነታቸው እየቀነሰ መጥቶ ነበር። ባለፈው ቅዳሜም ከነአካቴው ተሰናብተዋል፣ ማን እን ደተካቸው ግን በግልፅ የተነገረም የታወቀም ነገር የለም። የአየር ኃይል ም/አዛዥ በመሆን ሲያገለ ግሉ የቆዩት የብአዴኑ ብ/ጀኔራል ሐይሌ ጥላሁን አየር ኃይሉን በበላይነት እየመሩት መሆናቸው ይነገራል። የጠ/ሚ/ሩ ዕ/ቤት በሌ/ጀኔራል ፃድቃን ቦታ ሜ/ጀኔራል ሳሞራ የኑስ መተካታቸውን ሲገ ልፅ፣ በአየር ኃይል አዛዥ ምትክ የተሾመውን ሰው አለመግለፁ የፖለቲካ ኪሳራ እንዳያስከትል የተደረገ ጥንቃቄ እንደሆነ የሚገምቱ ወገኖች አሉ። በሕወሓቱ ሜ/ጀኔራል አበበ ተ/ሃይማኖት ምትክ ለሹመት ያኮበኮቡት የብአዴኑ ብ/ጀ/ል ኃይሌ ጥላሁን ሲሆ ኑ፣ በሜጀር ጀኔራል አበበ ተ/ሃይማኖት ስፍ ራ ርሳቸውን በይፋ መተካቱ በሕወሓት ታጋዮች ዘንድ ቁጣን ይቀሰቅሳል በሚል፣ ከዚህ አንፃር ሹመ ቱ በይፋ እንዳይገለፅ ምክንያት መሆኑ ታምኖ በታል። የሕወሓት ታጋ ዮችን ለማስደሰት በሜ/ጀኔራል አበበ ምትክ ሌላ ትግሬ አምጥቶ መሾሙ ደግሞ ለገዚዉም ቢሆን ቀና ቀና እያሉ የመጡ ትንና የአቶ መለስ ቀኝ እጅ መሆናቸውን በማስ መስከር ላይ ያሉትን ብአዲኖች ያስከፋል ተብሎ ይታመናል፣ አቶ መለስም ሹመቱን በይፋ ያል ሰጡት ከዚህ አጣ ብቂኝ ለመውጣት እንደሆነ ታምኖበታል። ከብ/ጀ/ል ኃይሌ ጥላሁን ውጭ ሌላ ሰው እንደማ ይሾምም የብዙዎች እምነት ሆኗል። ብ/ጀ/ል ኃይሌ ጥላሁንም ሆነ ባለፈው ቅዳሜ የተወገዱት ሜ/ጀኔራል አበበ ተ/ሃይማኖት ሁለቱም ስለበረራ ትምህርት አንጻትም እውቀት የሌላቸው፣ ጫካ ከመግባታቸው በፊት መምህር የነበሩ መሆናቸው ይነገራል። ይሁን እንጂ ኃይሌ ጥላሁን በወታደራዊ አመራርም ሆነ በትግል ዓለም ቆይታ ከአበበ ተ/ሃይማኖት ጋር እንደ ማይነፃፀሩ የሚያውቁቸው ይገልፃሉ። በአጠቃላይ የተሾሙትም ሆነ የተወገዱት በየትኛውም ወታደ ራዊ ተቋም ያልገበሩና በአንድ ጊዜ የጀኔራልነት ማዕረግ የተሰጣቸው መሆኑ ይታወቃል።

ቅዳሜ ግንቦት 18/1993 የጠቅላይ ኢ.ተማገ.ር ሹምነቱን ስልጣን የተረከቡት ሳሞራ የኑስ፣ በኢ ትዮ- ኤርትራ ጦርነት ወቅት ከአቶ ስዩ አብርሃ ጋር በፈጠሩት አለመግባባት ሳቢያ ስዩ ላይ በአለ ባቸው ቅሬታ ወዲያውኑ ከአቶ መለስ ጎን መቆ ማቸው በወቅቱ መነገሩ ይታወሳል። በለንደን ከት ግራይ ማኅበረሰብ አባላት ጋር ባደረጉትም ውይ ይት የነ ስዩን ቡድን አጥላልተው ከማቅረ ባቸውም በላይ፣ «ኤርትራዊ ነኝ፣ ትግሬ አይደ ለሁም» እስከማለት መድረሳቸውን ባለፈው ሳም ንት ዘገባችን በዝርዝር ማስነበባችን ይታወሳል። በሕወሓት ማዕከላዊ ኮሚቴ ውስጥ ከተፈጠረው ቀውስ ወዲህ በአጠቃላይ ሶስት የትግራይ ተወላጅ የሆኑ ጀኔራሎች ከኃላፊነታቸው ተነስተዋል። እነ ርሱም 1ኛ. ሌ/ጀኔራል ፃድቃን ገ/ተንሳይ (የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኢታማዥር ሹም)፣ 2ኛ. ሜ/ጀ ኔራል አበበ ተ/ሃይማኖት (የአየር ኃይል ዋና አዛዥ)፣ 3ኛ. ብ/ጀ/ል ታደሰ በርሔ (በመከላከያ ሚኒስትር የአስተዳደርና ፋይናንስ መምሪያ ኃላፊ) ናቸው። የመጀመሪያዎቹ ሁለቱ በጠ/ሚ/ሩ ትዕዛዝ ባለፈው ቅዳሜ የተወገዱ ሲሆን፣ 3ኛው «ወታደር ሆኜ የፖለቲካ ስብሰባ ላይ አል ገኝም» በማለት በራሳቸው ፈቃድ መልቀቂያ ያቀ ረቡ ናቸው። የብ/ጀ/ል ታደሰ በርሔን ስልጣን ከምርኮኛ ወታደሮች አንዱ የሆኑት ብ/ጀ/ል ሰይፉ በቀለ እንደተረከቧቸው ተሰምቷል። ታደሰ በርሔ መኪናቸውንና የተሰጣቸውን የመንግስት ንብረት እንዳስረከቡም ይነገራል። ከላይ የተጠቀሱት ሶስቱም ጀኔራሎች ከሕወሓት ከመሰናበታቸው በፊት የሕወሓት ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ከነበ ሩት አራት ወታደሮች ሶስቱ ናቸው። አሁን የቀ ሩት ሳሞራ የኑስ ብቻ ሲሆኑ፣ ሌሎቹ ብሰራዊ ቱም ሆነ በሌላው ታጋይ ዘንድ ብዙም እውትና የሌላቸው መሆናቸው ይነገራል። በሕወሓት ውስ ጥ የተፈጠረው ቀውስ ሰራዊቱ ድረስ ዘልቆ እስከ መጨረሻዋ ጫፍ ድረስ ያሉ ወሳኝ ሰዎችን ሰለባ አድርጓል፣ በሲቪሉም መስክ ከነ መለስ ቡድን በላይ በፓርቲ ውስጥ ከፍተኛ ስምና ስልጣን የነበራቸው ተወገደዋል። ከዚህ በመነሳት ሕወ ሓት አለ ወይ? በማለት የሚጠይቁ ቁጥራቸው የበዛ ነው። ሁኔታዎች አቶ መለስና ቡድናቸው በፈለጉት መልኩ ሊሄድ እንደማይችልም ብዙ ዎች ያምናሉ።

በዚህ በሕወሓት ውስጥ በተፈጠረው ቀውስ ቀን የወጣላቸው ምርኮኞቹና መንገድ መሪዎቹ ናቸው ተብሏል። ቀደም ሲል ለብሄረሰብ ኮታ ተብ ሎ ዝም ብሎ በኩታ ማሰረግ ሲሰጥ በቆይም፣ ብዙዎቹ ማለትም የሕወሓት አባላት ያልሆኑት ስልጣኑን ለይስሙላ እንጂ እንደማያዙበት በስፋ ት የሚታወቅ ነበር። አሁን ግን ሁኔታዎች ሰቀቅ እያሉላቸው ነው ተብሏል። ከሕወሓት የጦር መሪዎች ጋር እኩል መነጋገር የቻሉበት እድልም እንደተፈጠረ ይሰማል። ከደርግ ተማርከው ሕወ ሓት/ኢህአዴግን ከተቀላቀሉት ውስጥ ከፍተኛ ሹመት የያዙት ሜጀር ጀኔራል አባዱላ ገመዳ፣

ብ/ጀ/ል ባጫ ደበላ፣ ብ/ጀ/ል አሳምነው በዳኔ፣ ሜ/ጀኔራል አለምሸት ደገፌ ወዘተ ናቸው። በአ ሁኑ ወቅት የምድር ጦር ዋና አዛዥ በመሆን የሚያገለግሉት አባ ዱላ ገመዳ ቀደም ሲል ምናሴ ወ/ዮሃንስ በሚል የሚታወቁ፣ በደርግ የመ ጀመሪያው ዙር ብሄራዊ ውትድርና ዘማች ናቸ ው። ዘመቻቸውን ጨርሰው እንደተመለሱ በተደ ረገላቸው ድጋፍ ፖሊስ ኮሌጅ ገብተው በም/መቶ አለቅነት ተመርቀው ፖሊሶች ወደ ግንባር ሲዘ ምቱ አብረው ዘምተው የተማረኩ መሆናቸው ይነ ገራል። ባጫ ደበለ ደግሞ ምክትል አስር አለቃ የነበሩና አስመራ ውስጥ በሻዕቢያ የተማረኩ ናቸው። ብ/ጀ/ል አሳምነው በዳኔ በሌ/ኮለኔልነት ማዕረግ ላይ ሳሉ ሽሬ ላይ የተማረኩ የደርግ መኮ ንን ሲሆኑ፣ ሜ/ጀኔራል አለምሸት ደገፌም በሻም በልነት ማዕረግ ላይ ሳሉ ወሎ ድንበር ላይ መማ ረካቸው ይታወቃል። ዛሬ በሕወሓት ቀውስ ቀን የወጣላቸው እነዚህ ምርኮኞች እንደሆኑ ብዙዎች ያምናሉ። ሌሎች ብርጋዴር ጀኔራል አበባው ታደ ሰ ወዘተ የሚባሉትም ወደ ትጥቅ ትግሉ ዘግይ ተው የገቡ መሆናቸውም ይታወቃል። አሁን በነ ፃድቃን መባረር በሰራዊቱ አመራር ላይ ትልቅ ክፍተት እንደሚፈጥር ብዙዎች ያምናሉ። ስዩም በውጊያ ወቅት አመራር ሲሰጡ የቆዩ መሆናቸው ይታወቃል።

ሕወሓት...

(ከገፅ 7 የቦረ)

ምን ቢታገሉና ምን ቢሰዉ በፀረ-ዲሞክራሲ ውቅያኖስ የዲሞክራሲ ደሴት አይኖርም። ስለዚህ እነሱም የዛገራችን ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች ትግሉን መልክ ለማስ ያዝ የሚያነሱትን የብሔራዊ ውይይትና የሁሉን አቀፍ ኮንፌረንስ እንደዚሁም የዲሞክራሲያዊ ሂደት አካል እንዲቋቋም መታገል ይኖርባቸዋል እላለሁ። እንዲያውም ዛሬ በማንኛውም ኃይል ወይም ስብስብ፣ በየትኛውም የዛገረቱ ክፍል የሚካሄደው ትግል በሙሉ ከዚህ አቅጣጫ ወደአንድ አቅጣጫ መግፋት ይኖርበታል እላለሁ። ይቺን ወይም ደግሞ ሌላ አንድ አቅጣጫ ሳንይዝ የምናካሂደው ትግል ሁሉ የወያኔን መንግስት ከቦ እንደመግፋት ያህል ነው። አንዱ ወደ ቀኝ ሲገፋው ሌላው ወደግራ የሚገፋው ኃይል እስካለ ድረስ በዚህ መልክም ከበን ያዋከብን ይመስለናል እንጂ አቅፈን ደግፈን የያዝነው እኛና የትግል ስልታ ችን እንደሆን ማወቅ ይኖርብናል። አነድ ስብሰባ ላይ እንዳልኩት ወያኔ በዚህ ሁኔታ አጥወልውሎት ሲወ ድቅ እንኳን ከቦ የሚገፋው ኃይል ሁሉም እኔ ነኝ የጣልኩት፣ እኔ ነኝ የጣልኩት በሚለው ሌላ የንትርክ ዙር ይጀምር ይሆናል እንጂ ከዚህ በቅድሚያ በሚገባ ካልተዘጋጀ ሽግግር ለዛገራችንና ለሕዝባችን ምንም በጐ ነገር ያመጣል ብዬ አላስብም።

ኢትዮጵ፡- እዚህ ላይ የሚነሳ ሰንድ ጥያቄ ሰስ። የስርዓት ለውጥ ቢፈጠር እንኳን በዛገሪቱ ውስጥ ከፍተቱን የሚሞላ ኃይል በሌለበት ሁኔታ የተካሄደው ሕዝባዊ ስመጽ ጠቀሜታው ምንድን ነው? ደበፀጥ ውጠታማስ እንዲሆን ምን ዓይነት ስንቅስቃሴ ያስፈልጋል ይላሉ?

ዶ/ር ነገደ፡- ፕሮቮኬተር ነህ አትበሉኝ እንጂ ክፍ ተት የለም። ይህ ሰበብ ነው። በመኢሶን እምነት የስል ጣን ክፍተት አይኖርም፣ የሽግግር ክፍተት የለም። ሁለተኛ ነገር ይህ ወያኔዎች ክፍተት የሚሉት ነገር በተለይ ባዕዳን ላይ ያነጣጠረ ማስፈራሪያ ነው። ምንም ጠንካራ የሥልጣን አማራጭ ሲሆን የሚችል ተቃዋሚ ድርጅት በሌለበት ሁኔታ «የኔ መንግስት ሲወድቅ ዛገሪቱ አስከፊ የትርምስ ወቅት ውስጥ ትገባ ለች» የሚል በርግጥም ብዙ ባዕዳንን የማረከ ማስፈራ ሪያ ነው። እኔ ይህንን ስትራቴጂ ባለፈው ሰሞን ፓሪስ በዛገሪቱ ያለው ሁኔታ በማስረዳት ፈረንሳዮችም አንድ ስብሰባ ጠርተውኝ ነገሩን በተላሉ ለማስረዳት የደሴይቱ እብድ ስትራቴጂ ነው ብዬ መልሻለሁ። ልጆች ሆነን ደሴ አንዲት እብድ ነበረች። ጨርቋን ጥላ ያበደች። ጨርቋን ጥላ ስል ደግሞ ሊትራሪ ነው። በከተማው በተለይ ልጆች እንዳንጠጋት ለማስፈ ራራት ትልት ድንጋይ ትይዛለች እንጂ የምትንተሳ ቀሰው ራቂቷን ነበር። አንድ ቀን ድንገት ተነስታ «ተናግረናል፣ ቤት ይቃጠላል ብለናል» ፣ «ተናግረናል ቤት ይቃጠላል ብለናል» አያለች ትጮህ ጀመር። የእ ብድ ነገር ተብሎ ማንም አላዳመጣትም። እውነትም የዚያን ለት ቤት ተቃጠለ። «ተናግረን ነበር ቤት ይቃጠላል ብለን ነበር» የሚል ሆነ አዲሱ ጨኸቷ። የደሴ ሕዝብ «እውነትም ይቺ እብድ ይታያታል» የሚለው መደምደሚያ ሳይዳርስ በፊት ቤቱን ያቃጠለችው እሷው እብዲቱ መሆኗ ተደረሰበት።

(ይቀጥላል)